

عمران شهری

مقدمه

آمارهای ارائه شده در این فصل مربوط به خدمات شهری شامل تعداد کشتارگاه‌ها، تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی، وضعیت حمل زباله، میادین میوه و تره بار، آرامستان، فضای سبز، پارک‌های عمومی و ... می‌باشد. آمارهای فوق که توسط شهرداری‌های استان به روش ثبتي تهیه می‌شود از طریق شهرداری‌ها تهیه و در این فصل ارائه شده است.

تعاریف مفاهیم

مجتمع فرهنگی و هنری (فرهنگسرا): مرکزی که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اهداف و کاربری‌های فرهنگی، هنری و آموزشی برای اشاعه فرهنگ و هنر در مکانی با امکانات سالن سینما و نمایش یا سالن اجتماعات، کتابخانه، کلاس‌های آموزشی، کارگاه‌های هنری، گالری، دفاتر اداری، کافی-شاپ و با متراز متوسط ۵۰۰ مترمربع زیربنا احداث شده و فعالیت می‌نماید.

حوادث: به فرد یا خانواری گفته می‌شود که بر اثر حوادث طبیعی یا غیر طبیعی از لحاظ اقتصادی یا جمعی دچار آسیب شده است.

آرامستان: مکانی برای دفن درگذشتگان که دارای امکانات مورد نیاز است.

آرامستان عمومی: آرامستانی که تمامی خدمات آن توسط شهرداری یا دهیاری به عموم شهروندان ارائه می‌شود و می‌تواند فعال یا غیر فعال باشد.

آرامستان غیر عمومی: آرامستانی که تحت نظارت شهرداری و یا دهیاری است و تمامی خدمات آن توسط سایر نهادها (به جز شهرداری و دهیاری) ارائه می‌شود و می‌تواند فعال یا غیر فعال باشد.

آتش‌نشانی: فعالیت‌هایی که به منظور پیشگیری و اطفاء حریق و امداد و حفظ جان و مال مردم انجام می‌شود.

ایستگاه آتش‌نشانی: مکانی تحت مالکیت و نظارت شهرداری، متشکل از سه بخش: جایگاه خودرویی و لوازم و تجهیزات، محل استقرار و انتظار نیروها و بخش اداری - آموزشی که جهت ایفای وظیفه

آتش‌نشانی براساس ضوابط و دستورالعمل‌ها در منطقه‌ای مستقل از ساختمان شهرداری احداث شده است.

پسماند: به مواد جامد، نیمه جامد، مایع (غیر از فاضلاب) و گاز گفته می‌شود که به طور مستقیم یا غیر مستقیم حاصل فعالیت انسان بوده و از نظر تولید کننده ضایع تلقی می‌شود.

بوستان: بوستان یا پارک عبارت است از فضای طراحی شده‌ای که در مالکیت عموم قرار دارد و جزیی از فضاهای شهری محسوب می‌شود، این فضاها توسط درختان و گیاهان پوشیده شده است و براساس نظارت و مدیریت انسان، حفظ و نگهداری یا احداث می‌شوند. همچنین برای تفریح و لذت بردن انسان، یا برای حفاظت از حیات وحش یا زیستگاه طبیعی آن را ایجاد کرده اند.

قطعات پراکنده فضای سبز: فضاهای سبزی که فاقد امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که شامل (۱- توده درختکاری ۲- توده غیردرختکاری)

- در مورد فضاهای سبز که از جنس سطح دو بعدی نمی‌باشد نظیر احداث دیواره‌های سبز و یا توسعه‌های مربوط به بام سبز که گاهاً در روی سطح سخت برخی از قطعات فضای سبز ایجاد می‌شود می‌بایست مساحت این قسم از قطعات فضای سبز به صورت زیر مجموعه‌ای از همان قطعه ذکر شود. همچنین اینگونه فضاهای سبز که در خارج از قطعات موجود فضای سبز باشد (از نوع توسعه سطحی احداث) خود شامل شماره قطعه جدیدی می‌باشد.

کمربند سبز: برای تعیین حدود شهر، کنترل گسترش شهر، جلوگیری از رشد بی‌رویه و به هم خوردن تناسب ساخت مورفولوژی شهر ایجاد می‌شوند. کمربندهای سبز در روند پویا شهر ممکن است نقش اولیه خود را از دست بدهند ولی نقش بالقوه آنها به عنوان فضای سبز تعادل بخش و تفرجگاه شهری و شاخص زنده جهت تشخیص روند شهر یا برج می‌ماند. ساخت این کمربندها در پیرامون شهرها نقش‌های زیر را ایفا می‌کند:

- جلوگیری از انهدام زمین‌های قابل کشت در حومه در اثر گسترش شهرها.
- تصفیه و تلطیف هوای شهر و غربال بادهای ورودی شهر.
- جلوگیری از گسترش بی‌رویه شهر بهره‌برداری اقتصادی با بازدهی مفید از سرمایه‌گذاری انجام شده.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۰ تعداد ۳۱ شهرداری در ۱۱ شهرستان استان مشغول به فعالیت بوده‌اند. در این سال تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی شهر بیرجند برابر با ۶ مورد می‌باشد که دارای ۹۰ نفر نیروی آتش‌نشانی با ۸۵۶ مورد حادثه و ۴۷۶ مورد آتش‌سوزی بوده است. در همین سال تعداد ۹۲ بوستان در شهر بیرجند وجود داشته است که نسبت به سال گذشته ۴/۵ درصد رشد داشته است.

۲۴-۱- خدمات شهری و شهرداری : ۱۴۰۰ (متر مربع)

آرامستان		میدان میوه و تره بار		مجتمع فرهنگی - هنری (فرهنگسرا)		شهرستان
مساحت (متر مربع)	تعداد	مساحت (متر مربع)	تعداد	مساحت	تعداد	
۲۹۲۹۵	۱	۰	۰	۰	۰	آرین شهر .....
۱۰۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	آیسک .....
۳۲۰۰۰	۲	۰	۰	۰	۰	اسدیه .....
۲۰۰۰۰	۱	۰	۰	۲۵۰۰	۱	اسفدن .....
۱۴۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	اسلامیه .....
۲۰۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	ارسک .....
۲۸۰۰۰۰	۱	۲۰۰۰۰	۱	۲۰۰۰۰	۱	بیرجند .....
۶۹۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	بشرویه .....
۴۵۰۰۰	۲	۰	۰	۰	۰	حاجی آباد زیرکوه .....
۱۱۰۰۰۰	۳	۰	۰	۰	۰	خضری دشت بیاض .....
۱۰۰۰۰۰	۴	۰	۰	۰	۰	خوسف .....
۲۰۰۰۰	۱	۱۰۰۰	۱	۰	۰	زهان .....
۵۰۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	طبیس مسینا .....
۱۲۵۵۰۰	۲	۳۰۰۰۰	۱	۰	۰	سرایان .....
۲۵۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	سریشنه .....
۳۵۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	سه قلعه .....
۲۰۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	شوسف .....
۱۰۰۰۰۰	۲	۲۵۰۰	۱	۰	۰	فردوس .....

۱-۲۴- خدمات شهری و شهرداری : ۱۴۰۰ (دنباله) (متر مربع)

آرامستان		میدان میوه و تره بار		مجتمع فرهنگی - هنری (فرهنگسرا)		شهرستان
مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
۳۶۴۰۴	۳	۵۹۲۵	۱	۱۹۵۰	۲	قائن .....
۲۷۰۰۰	۲	.	.	.	.	قهستان .....
۲۵۸۷۰	۱	.	.	.	.	مود .....
۷۰۰۰۰	۴	۱۲۰۰	۱	.	.	نهبندان .....
۲۰۰۰۰	۱	۵۰۰۰	۱	.	.	نیمیلوک .....
۲۰۰۰۰	۱	.	.	.	.	گزیک .....
۸۶۱۲۵	۳	۷۰۰۰	۱	۵۰۰	۱	طبس .....
۱۴۰۰۰	۴	۲۵۰۰	۱	.	.	عشق آباد .....
۵۰۰۰۰	۲	.	.	.	.	دیپوک .....
۲۴۰۰۰	۱	.	.	.	.	آبیز .....
۳۰۰۰۰	۳	.	.	.	.	درج .....
۴۰۰۰	۱	.	.	.	.	ماژان .....
۱۲۰۰۰	۲	.	.	.	.	باغستان .....

ماخذ - شهرداری های استان خراسان جنوبی .

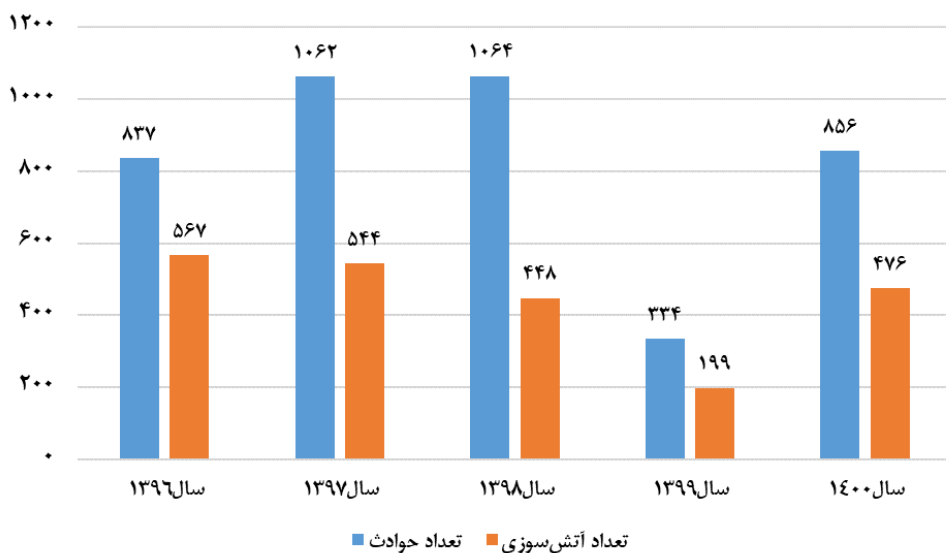
۲۴-۲- مشخصات ایستگاه‌های آتش‌نشانی برحسب مناطق شهرداری در بیرجند

سال و منطقه شهری	تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی	تعداد پرسنل عملیاتی	تعداد ناوگان عملیاتی	تعداد حوادث (به جز آتش سوزی)	تعداد آتش‌سوزی
.....۱۳۸۵	...	...	...	...	...
.....۱۳۹۰	۵	۸۴	۱۷	...	...
.....۱۳۹۵	۶	۹۶	۲۴	...	...
.....۱۳۹۶	۶	۹۴	۲۱	۸۳۷	۵۶۷
.....۱۳۹۷	۶	۱۱۱	۱۹	۱۰۶۲	۵۴۴
.....۱۳۹۸	۶	۱۱۰	۲۳	۱۰۶۴	۴۴۸
.....۱۳۹۹	۶	۸۹	۲۲	۳۳۴	۱۹۹
.....۱۴۰۰	۶	۹۰	۲۲	۱۵۶	۴۷۶
منطقه ۱.....	۳	۴۵	۱۲	۳۷۹	۲۶۴
منطقه ۲.....	۳	۴۵	۱۰	۴۷۷	۲۱۲

ماخذ- شهرداری بیرجند.

۲۴-۱- تعداد حوادث و تعداد آتش سوزی شهر بیرجند طی دوره ۱۳۹۶-۱۴۰۰

مینا: جدول ۲-۲۴

۲۴- عمران شهری _____ سالنامه آماری استان خراسان جنوبی - ۱۴۰۰

۳-۲۴- پسماند جمع آوری شده به تفکیک مناطق دوگانه شهرداری بیرجند (تن در سال)

پسماند خانگی	پسماند کل	سال و منطقه شهری
...	...	.....۱۳۸۵
۳۲۱۲۰	...	.....۱۳۹۰
۳۵۴۰۹	...	.....۱۳۹۵
۲۸۶۴۴	...	.....۱۳۹۶
۳۸۶۵۳	...	.....۱۳۹۷
۳۶۵۰۰	...	.....۱۳۹۸
۳۶۸۶۵	...	.....۱۳۹۹
۲۸۴۴۰	...	.....۱۴۰۰
۱۰۸۰۰	...	.....منطقه ۱
۱۷۶۴۰	...	.....منطقه ۲

ماخذ - شهرداری استان خراسان جنوبی .

۲۴-۴- وضعیت فضای سبز بیرجند (متر مربع)

مساحت کمر بندی سبز	قطعات پراکنده فضای سبز		بوستان		سال و مناطق
	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
...	...	...	...	...	.....۱۳۸۵
...	۳۹۸۰۰۰	۴۵	۱۱۹۰۰۰	۵۲	.....۱۳۹۰
۲۲۱۰۰۰	۳۹۸۰۰۰	۴۵	۱۱۹۰۰۰	۵۲	..... ۱۳۹۵
۲۴۵۰۰۰	۸۴۰۰۰۰	۴۶	۱۱۹۰۰۰	۵۲	..... ۱۳۹۶
۲۴۵۰۰۰	۱۵۶۴۷۹۴	۰۰۰	۱۱۹۰۰۰	۵۲	..... ۱۳۹۷
۲۴۵۰۰۰	۱۵۶۴۷۹۴	۰۰۰	۱۱۹۰۰۰	۵۲	..... ۱۳۹۸
۲۴۵۰۰۰	۳۱۸۹۵۳	۳۱۶	۹۵۶۴۸۷	۸۸	..... ۱۳۹۹
۲۴۵۰۰۰	۱۲۸۰۱۲۰	۳۳۹	۱۲۹۲۳۹۰	۹۲	..... ۱۴۰۰
...	۶۴۲۶۱۵	۱۳۳	۴۰۰۷۸۳	۳۳	..... منطقه ۱
...	۶۳۷۵۰۵	۲۰۶	۸۹۱۶۰۷	۵۹	..... منطقه ۲

ماخذ - شهرداری بیرجند.

